

NAPREJ

Glasilo Socialistične stranke Jugoslavije.

Letnik V., Štev. 7.
 Četrtkov: številka „NAPREJ“
 izhaja kot tednik

LJUDSKI GLAS

Glasilo Kmetско-delavske zveze: ≡
 Stane letno 18 din., mesečno 1:50 din.

Izhaja razen ponedeljka in dneva po prazniku vsak dan.

Uredništvo in upravništvo: Ljubljana,
 Frančiškanska ulica 6-I.

Stane mesečno 7 din., celoletno 84 din.

Oglasi: prostor 1 × 55 mm 50 p.

Dopise frankirajte in podpisujte, sicer se ne priobčijo. Rokopisi se ne vračajo.

Reklamacije za list so poštne proste.

Kmetско ljudstvo in naša stranka.

Težke preizkušnje so privedle kmetско ljudstvo do spoznanja, da v meščanskih kakor tudi v izrazito kmetških strankah zanj ni rešitve.

Meščanska kakor tudi kmetška stranka potrebuje le njihovih glasov pri volitvah, sicer pa nima niti volje niti možnosti rešiti kmetско vprašanje tako, da bi bilo za vse pravično.

Današnji red je tak, da oni, ki ima veliko moči, ima veliko pravic, oni, ki ima le malo moči, ima malo pravic in oni revček, ki kljub pridnemu delu ne ve, kaj bo jutri jedel, pa sploh nima nobene pravice — ker nima nič moči.

Zakaj je tako?

Ljudje, ki imajo vse gospodarstvo in z njim tudi vso politično moč v rokah, žive udobno brez dela le takrat, če na kakršenkoli način prisilijo druge, da zanje delajo.

Mali kmetič, ki nima dovolj ali nič svoje zemlje, da bi ga preživela, je pač prisiljen delati za druge, da se preživi.

Ker mu namreč njegov gospodar za njegovo delo manj plača, kakor je njegovo delo vredno, ostane ta preostanek gospodarju, s katerim si kupi za sebe dobrega življenja, poleg tega si pa nad njim pridobi še novih moči, da ga za nadalje še lažje izkorišča.

Verigo, ki se čezdalje bolj ovija okrog naših rok, si sami kujemo!

Kmetско ljudstvo ne bo prej rešeno, dokler ne spozna svojega zatiralca, ker le če ga spozna, bo zmožno boriti se proti njemu in ga premagati.

Naša stranka je pripravljena, pomagati kmetškemu ljudstvu v boju proti izkoriščevalcem.

Po drugi strani mora pa to ljudstvo tudi samo imeti voljo,

delati za svojo rešitev.

Večkrat slišimo zaupnike naših organizacij, ki nam nasevtujejo, naj se stranka zavzame za to ali ono stvar.

Posebno mnogokrat žele, da naj naš list polaga več pozornosti na to ali ono kmetско vprašanje.

Tu je treba povedati tisto, kar smo delavcem že neštetokrat povedali:

Kmetškega ljudstva ne more rešiti nihče drugi kakor ono samo.

Čim več bo kmetov v stranki, tem močnejša bo. Čim mogočnejša bo, tem večji bodo uspehi.

Kdo pozna kmetove težave bolje nego on sam?

Treba bo, da pričnete o svoji usodi razmišljevati, da premišlujete o tem, kako odpraviti krivice, ki se vam gode.

Posamezniki, ki več razumejo o tej stvari, naj pouče še svoje tovariše, pišejo naj v naš list in moč vaša bo vedno večja.

Imeti morate dvoje:

1. Vedeti morate, od kod zlo prihaja, ter si izdelati načrt, kako ga boste odpravili.

2. Če hočete izvesti svoje načrte, morate imeti za to moč, katere posameznik nima, v skupnosti — v organizacijah — jo boste pa imeli.

To dvoje naj si vsakdo zapomni in naj se po tem tudi ravna.

Tistim pa, ki prihajajo med vas in vam obljublajo, da vas bodo oni rešili, pa povejte, da se oči ne zdravijo s tem, če namečeš peska vanje.

Misli in delaj — pa bo kmalu bolje!

Taina diplomacija.

Posameznik, stranka ali država se za dosego svojih ciljev poslužujejo raznih sredstev.

Ta sredstva so mnogokrat poštena, še večkrat pa so nepoštena.

Če se kaka država polakomni zemlje in zakladov sosednih držav, skuša te z raznimi sredstvi doseči. Če bi kar planila po sosedni državi, jo vojaško premagala ter ji odvzela zaželjeni kos zemlje, bi vsa tajnost obsojala tak očividni roparski korak. Zato skuša svoje prave namene zakriti z navajanjem drugih vzrokov svojega pohoda.

V zgodovini vidimo, na kako zvit način so skušali razni diplomati zakriti svoje lopovščine.

Pred šestimi desetletji so še imele južne države severne Amerike tam naseljene zamorce za sužnje. Bili so brez vsakih državljanskih pravic izročeni svojim gospodarjem, ki so odločali o njihovem življenju in smrti.

Gospodar, kateremu tak siromak ni več ugajal, ga je svobodno spravil na trg, ga prodal ter si kupil družega, ali kakor je pač hotel. Tudi plačati ni bilo treba sužnja za njegovo delo. Gospodar ni imel z njim drugih stroškov, kakor da mu je dal

III. Umetniški večer.

Po končani svetovni vojni se je prav posebno jasno pokazalo, da je pustila svetovna morija neizbrisne sledove v duši marsikaterega mladega človeka, četudi ni nosil vojaške suknje. Kakor je mesarsko klanje na vseh straneh neba s silo odstranjevalo zastore, ki so zapirali pogled v notranjost nekakšnih gledaliških odrov, tako je tudi življenje v zaledju z nezmanjšano silo rezalo s svojim plugom temna, zmedena duševna obzorja in izvoljeni poedinci so hote ali nehote pričeli občutiti in misliti v tako širokem zaletu ne samo pri nas Slovincih, temveč pri vseh narodih, da so podelili svoji dobi posebno vročično barvo. To barvo so krstili poklicani in nepoklicani kritiki za bolno, čeprav je večinoma tako zdrava, kakor še ni bila zlepa v kulturni zgodovini poljubnega naroda.

Tudi pri nas Slovincih je nastopil mladi umetniški rod z veliko resnostjo in v zavesti, da je občinstvo zrelo za njegove zahteve, čeprav so hoteli prepričati

občinstvo tako dolgolasi kritiki kakor tudi starinski takozvani »umetniki«, ki še danes komaj vedo, da se premikajo po dveh nogah, da so pričeli nastopati mladiči, ki nimajo o umetnosti niti najmanjšega pojma. Toda vse te klevete niso veliko zalegle, čeprav so bile redke prilike, ob katerih so mogli stopiti mladi osebno v stik z občinstvom in mu pripovedovati o svojih nalogah, ciljih in uspehih. Zgodilo se je celo, da so si ustanovili v Ljubljani svoje umetniško glasilo »Trije labodje«, v katerem so že nastopili reprezentativno s svojimi proizvodi.

Toda dvomesečnik »Trije labodje« ne ustreza povsem mladi generaciji, v kateri kipi življenje kakor v velikem kotlu. Že zgodaj so si izmislili, da bi bilo dobro nastopati osebno s svojimi proizvodi po vzgledu umetniških prekucuhov pri drugih narodih. Tako so že nastopili poedini na literarnih večerih, katere je občinstvo redno počastilo z obilnim pose-
 tom. Ob takih prilikah se je zgodilo celo nezaslišano čudo, da so poročali umetniški kritiki nenavadno prijazno o mladim-

skem gibanju. Ta preobrat so nekateri poznavalci razmer razložili z enostavnim odgovorom, da so prišli starini do spoznanja, da so mladini vendar njihovi otroci in bi zato ne bilo umestno ovirati jih v njihovem zdravem gibanju.

Tako nastopita v soboto 18. t. m. ob 8. zvečer v ljubljanskem Mestnem domu zopet dva zastopnika mlade generacije in sicer pesnik Tone Seliskar iz Trbovelj, ki bo recital okoli 13 svojih izbranih pesmi in pisateljica Štefanija Ravnikar, ki bo recitala pet črtic. Oba zastopnika sta izmed mladih poleg pesnice Vide Taufer najzrelejša in najbolj izkristalizirana, tako da bo III. umetniški večer nudil občinstvu prav zanimivo sliko. Večer bo otvoril pesnik Anton Podbevšek s svojim govorom »Raketa iz svetovne norišnice«, v katerem bo govoril o duhovni revoluciji. Vstopnina znaša 2 dinarja, sedeži 3 dinarje. Vstopnice se bodo dobivale pol ure pred pričetkom pri večerni blagajni. Dvorana bo topla zakurjena.

— Podbevšek

hrano, suženi je pa moral delati za gospodarja, kolikor in kadar mu je ta ukazal. Skratka, ti delavci so bili zelo poceni.

Severne države v Ameriki pa suženstva niso več imele. Te države so spadale pred tem pod angleško oblast, katere so se šele po dolgi in veliki revoluciji osvobodile.

Pri borbi za svobodo pa seveda niso imele časa, napravljati si suženjev, zato jih pač niso imele.

Ker so kapitalisti južnih držav imeli sužnje, oni iz severnih držav pa ne, zato je bilo razumljivo, da so oni iz južnih delali večje dobičke, kakor ti iz severnih. Postali so drugi na druge ljubosumni, seveda le radi pohlepa po denarju.

Ta spor je postajal vedno ostrejši in vsakomur je bilo jasno, da bo to vprašanje rešil meč.

Vojno je pa treba opravičiti pred zunanjim svetom ter navdušiti državljane, da bodo sploh hoteli žrtvovati — blago in kri.

Tu so morali diplomati storiti svojo dolžnost. Začela se je po časopisju gonja, v kateri so kazali svoja »zlata« srca za uboge in zatirane sužnje. Izbruhnila je vojna. Južne države so bile premagane in so morale odpraviti suženjstvo.

Res je, da so severne države pomagale odpraviti suženjstvo, ali ne iz onih idealnih razlogov, ki so jih navajali njihovi diplomati.

Države Severne Amerike so se borile za »svobodo suženjev«, a obenem so zaslužile 40 milijonov industrijskih delavcev, ki so ravno tako izročeni na milost in nemilost kapitalizmu, razlika je le v tem, da so bili prejšnji sužnji črne, sedanjí so pa bele polti.

Vkljub temu je pa marsikateri Amerikanec od peska, ki so mu ga diplomate nametali v oči, še vedno prepričan, da se je Amerika v resnici borila le za svobodo suženjev.

Varati ljudstvo, to je naloga tajne diplomacije.

Laž.

Laž ima kratke noge, pravi star pregovor. Resni ljudje se laži ne poslužujejo, vendar je vojna tudi tu opravila svoje delo ter zelo zmanjšala število poštenjakov.

Tako je v zasebnem življenju. V politiki so razmere še vse bolj obupne. Že

TONI SELIŠKAR:

Mrličí.

Premišljuje včasih uro, ki mi je pokazala našo dolino:

Kdo mi je zapisal v srce tvoje ime, kdo mi je pokazal cesto, ki pelje v njo? — premišljuje in se mi zdi, da je bilo to zapisano že takrat, ko sem bil še nerojena senca v srcu materinem. Kako bi bilo drugače mogoče, da bi se brez zapovedi podal v to žalost, v to trpljenje, v to zaznamovano revo, umirajočo pod dušečimi sajami.

Šepajoč je bil moj korak, ko sem prvič stopil v to dolino, plašen je bil pogled, ko sem prvič videl te razbičane hribe, te krevljaste bajte in to izmozgano ljudstvo, ki kleše iz črne zemlje sebi kruh — mogotcem palače in njihovim ženam zlate zapestnice za bele roke. Žalostno je bilo srce, ko sem prvič slišal v vinu namočeno pesem, priklenjenih duš, ko sem slišal kletve otrok in razuzdane besede zapeljanih deklet. Zajokal sem, ko sem zagledal vse to obsijano s solnčevino, za-

pred vojno politika ni bila glede poštenosti na višini, sedaj pa voini je pa poštenost že prava redkost.

Ljudje, ki so v teh zastrupljenih razmerah vzgajeni, pa sploh mislijo, da politika brez laži sploh ni mogoča. Če mi trdimo, da je mogoča in da je celo nujno treba, da je poštena, marsikateri zmaje z glavo ter misli, kako naivni in otročji da smo.

Sovražimo laž, ker je podla in kivična.

Kdor se bojuje za pravičnejši svet, tega z lažjo ne bo dosegel.

Pa ne samo iz teh razlogov se je tudi v politiki treba izogibati vsakih laži, temveč že iz praktičnih razlogov se jih moramo izogibati.

Kdor se danes laže o tej ali oni stvari, mora jutri zopet lagati, da zakrije današnjo laž. Prihodnje dni mora lagati, da zakrije zopet laž in to gre tako vedno višje in višje, dokler se vsa ta smrdljiva gora ne zruši.

Pomislite, koliko časa in sile porabi tak človek, na še vse zastoj, kajti prej ali slej bo razkrinkan.

Če bi ta čas in to silo porabil za dobro stvar, koliko hitreje in gotoveje bi napredoval!

Iz tega razvidimo, da se moramo izogibati laži ne le radi nraavnih, temveč tudi iz čisto praktičnih razlogov.

Tedenski pregled.

Ljubljana, 14. februarja 1922.

Dne 7. t. m. je bila razorožitvena konferenca v Washingtonu na slovesen način zaključena. Podpisanih je bilo skupno pet pogodb, ki se tičejo pomorske razorožitve in utrdb na Tihem oceanu, uporabljanja podmornic in strupenih plinov, odnošajev do Kitajske, nienih carinarnic in dopolnilnih določb četverozeve glede Tihega oceana. Koncem komedije je nastopil duhovnik, ki je blagoslovil delo mož, ki so odločevali o usodi človeštva.

Kar se tiče genovske gospodarske konference, so sklenile Zedinjene države, da se je ne morejo udeležiti, ker se v zmislu programa predsednika Hardinga nočejo vmešavati v evropske razmere. Pač pa so pripravljene podpirati Evropo pri njenih obnovitvah. Bogati stric v Ameriki ne mara sezati več v žep, da bi obdarjal svojega lahkomišelnega nečaka preko morja.

Zedinjene države in Japonska so se končno sporazumele glede otoka Japa, ki

tikajočo se v goste saje, da je bila dolna mračna in zaduhla kakor razbojnikova duša.

Kadar so šli ljudje na delo, strgani, umazani, proklinjajoč, sem se strahotno umaknil kraj ceste. Bal sem se jih — in ta bojazen je prihajala iz lažnjivih poročil, ki so mi jih pravili nevedni ljudje, katere sem bral v lažnjivih časopisih, ki potvarjajo resnico v ostudne laži in obrekovanja.

Ko je prišlo v mene spoznanje, sem se strahotno obrnil do teh ljudi in do cele doline. Takrat sem videl dolino in ljudstvo — ne iz nevednih ljudi, ne iz lažnjivih časopisov — videl sem jih iz svoje duše, v kateri so prečudne oči, ki vidijo dobro in slabo, ki vidijo resnico, čisto resnico brez laži in potvorb. Takrat sem začutil nepopisen gnus do vseh obrekovalcev naše doline — in sem začutil trepet svojega srca, ki je vzljubilo vse to trpljenje z iskreno ljubeznijo.

In v tej svoji ljubezni gledam to našo sajasto dolino. Drugačna se mi zdi, ko ob prvem pogledu:

je tvoril eno poglavljnih spornih točk razorožitvene konference in je trajno ogrožal mirno stanje med imenovanimi državama.

V Egiptu in Indiji vre dalje. Britanski militarizem je na pohodu, a zadel je na krepkega nasprotnika: na probujajoče se ljudstvo. Egiptovski podkralj je odpotoval v London, da bo angl. ministrskemu predsedniku osebno poročal, kako vroča so tla v Egiptu.

Anglija in Francija sta si zopet v laseh: topot radi genovske konference. Anglija meni, naj se konferenca nepreklicno vrši ob napovedanem času, dočim zahteva Francija, naj se za par mesecev odgodi, da se vse zastopane države dobro pripravijo, zlasti da se ustvari enoten načrt glede upostave Rusije.

Rusija se je oglasila z odločno besedo, da se zaveznikom ne bo dala izkoriščati in da tudi z Nemčijo ne stopi v stike, če se bo ta ravnala po znanem kapitalističnem mogotcu Stinnesu, za katerim se skriva tudi angleški kapital.

Ker hoče tudi mala antanta odločno nastopiti, je sklicana v Belgrad predkonferenca male antante. Češkoslovaški min. predsednik pa odpotuje v London, kjer bo posredoval v angleško-francoskem sporu.

Ta teden je bil zelo bogat na vladnih krizah. V Italiji so se menjavali državniki pri sestavi nove vlade kakor v kinematografu. Nitti, Giolitti, Orlando de Nave, Bonomi, pa spet od kraja. Sedaj, ko to pišemo, ima zopet največ izgleda, levica z ljudsko stranko.

V Nemčiji je bila vladna kriza odgodela s tem, da se je zavlekla debata v parlamentu. Večina v zbornici želi, da z ozirom na zunanji položaj ostane sedanja vlada dr. Wirtha.

Težavno stališče ima tudi avstrijska vlada, ki ne ve, kako bi dvignila državo iz finančnega prepada. Govorilo, da je dobila Avstrija posolilo v Angliji.

Stavka v Nemčiji je končana. Nemški min. predsednik je zagrozil, da bodo glavni povzročitelji stavke kaznovani.

Tudi rudarska stavka na Češkoslovaškem je končana s popolnim uspehom za delavstvo.

V Trstu je urišlo takoi pri prvem zasedanju občinskega sveta do izgrediv. Spopadli so se komunisti in fašisti. Večne nemire imajo tudi na Reki.

Med Rusijo in Italijo se je upostavila brzojavna zveza, ker pomenja nov korak Rusije h konsolidaciji.

O, še je sajasta, še so razbičani hribi, še so polomljene bajte, še je v vinu namočena pesem — še vedno je dolina bolna, težko bolna!

Sedaj pa vas vprašam, ljudje, kdo je bolj potreben ljubezni, ko težko bolni bolnik?

In vaša dolina je težko bolna, hudo bolezen prenašajo duše in srca v izmozganih telesih. Pomislite, cela dolina ena sama ostudna bolnica!

Večkrat se vprašujemo: Ali ni zdravnikov, ali ni usmiljenk, da bi zdravili, da bi blažili to zlo? Ali ni zdravil, da bi okrevali bolnik po dolgi, nalezljivi bolezni?

Toda odgovor je težak in čim bolj se vprašujem teže je.

Tako tavam s svojimi vprašanji, od enega konca doline do drugega. Na teh pohodih srečavam prečudne ljudi. Dostojanstveno hodijo (nekateri se vozijo) po sredi ceste, modro se drže in se močno ločijo od ljudstva. Po obleki in po hinavstvu, ki vrši na njihovih očeh sem jih spoznal, da so to naši dični izobraženci, naši narodovi zdravniki, ki jim je dana sveta

Javno mnenje v Jugoslaviji je silno razburila spomenka, ki jo namerava poslati Hrvatski blok genovske konferenci. Ker še ne vemo končane redakcije, ne moremo še govoriti o njej. Pribijemo pa lahko, da jo je rodila nezadovoljnost, ki ji zopet svoj vir v skrajno neurejenem notranjem položaju države. Ker vlada ve, kie jo čevelj žuli, ne namerava zaenkrat ničesar ukreniti zoper to spomenico.

Vlada si je pridobila muslimane, ki zopet stopijo v niene vrste. Kako se bo stvar dalje pletla, ne moremo sklepati, ker se demokratske kakor tudi radikalne frakcije cepijo.

Finančni odsek sklepa še vedno o ministrskih plačah. Sprejel je dvanajstine za marec in april. Videti je, da do rednega proračuna menda sploh ne pridemo. Mnogo govore o tem, da tako zanimivega spisa ni na svetu, kakor je naš proračun.

Javno vprašanje na gospoda ministra Ivana Hribarja in gospoda rudarskega svetnika Pirnata, na prvega kot vodjo Pokrajinske uprave, na drugega kot vodjo Montanističnega urada v Ljubljani

Andrej Martinšek, rudar v državnem rudniku v Velenjah, je 8. februarja 1921. v 30. Naprejevi št. objavil članek s svojim lastnim podpisom, v katerem obdolžuje gospoda oskrbnika Špička in obratovodjo komisarja Čučka v Velenjah, da sta se pregrešila s tem, da so jima rudarji delali in sta imela le onadva od tega korist; pisal je še o raznih drugih stvareh. Martinšek zahteva, naj se sestavi komisija, ki naj imenovano zadevo preišče. Kaj se je zgodilo? Nekaj, kar mora napraviti na človeka utis, da ni vse v redu. Ni moja naloga, preiskovati, jeli so Martinškove obdolžitve utemeljene ali ne; da pa človeka brez preiskave odpustijo iz službe, v državi, kjer so državljani enakopravni, kaj takega ni mogoče. Ne bi zagovarjal Martinška ne z eno besedico, če bi Montanistični urad in Pokrajinska uprava odredila preiskovalno komisijo in če bi po preiskavi dokazali, da so Martinškove obdolžitve neresnične. Ali proti nepravnemu postopanju moram javno vložiti najodločnejši protest, z zahtevo, da se odpustitev takoj prekliče.

Imam pa za to še druge tehtne razloge. Bil sem 9. februarja 1922. po opravkih v Ljubljani. Sešel sem se okolu pol dne tudi z gosp. oskrbnikom Špičkom, katerega do takrat nisem osebno poznal,

naloga, voditi ljudstvo z lepimi nauki in vzgledi k popolnosti.

Povabili so me k sebi — in šel sem.

V zakajeni gostilniški sobi smo se zbrali in smo pričakovali. Na mizi je pomenljivo crkaval »štefan«, dame so se smejale gospodom, ki so pravili svinjske dovtype — vsem pa je sijalo iz napol pijanih oči motna otopenost.

Potrpežljivo sem čakal slovesnega začetka.

Pričelo se je. — Vzdignil se je mož in nam je govoril o vzroku in pomenu tega sestanka.

»Gospoda! Težki so časi, v katerih živimo, težko je breme, ki smo ga naložili, da pomoremo z njim bednemu ljudstvu. Ali prepričan sem, da ga z veseljem prenašamo, prenašamo s tisto veliko ljubeznijo, ki jo gojimo do našega ljubega naroda.

(»Živio« je telebnil pod strop in kolarci so žalostno zastokali ob mizi.)

Danes, gospoda, se obračamo do vaših usmiljenih src z visoko prošnjo, ker trdno verujem v vašo usmiljenost in veli-

in gospodom komisarjem Čučkom. Porabil sem to prilžnost, da sem vprašal gospoda komisarja, če je v Velenjah že vse potrebno ukrenil, da se izvede povišanje plač, kakor je bilo to sklenjeno za trboveljske rudarje, nakar mi je gospod Čuček odgovoril, da je vse urejeno in da dobe rudarji isto kakor od Trboveljske družbe. Poprašal pa me je tudi, če sem čital Martinškov članek. Odgovoril sem, da ne, nakar je izvlekel »Napreje« iz žepa. Ko sem članek prečital, sem rekel: »Saj to ni ničesar hudega, naj pride komisija in preišče; če ni res, lahko izvajate konsekvence.« Nato pa mi odgovori: »Zato sva danes tu. Bila sva pri Montanističnem uradu in gospodu pokrajinskem namestniku Hribarju.« Vprašal sem ju, kaj pravita ta dva gospoda. Pa dobim odgovor, da sta jima rekla: »Ven ž njim!«

Gospod minister in gospod dvorni svetnik Pirnat bi po tej izjavi obeh gospodov bila sokriva. Raditega si dovoljujem omenjena dva gospoda javno vprašati, s čim in kako zagovarjata dejstvo, da sta rekla brez preiskave: ven ž njim! Opravičeno »ven ž njim« bi bilo le takrat, če bi preiskovalna komisija dognala, da Martinškove trditve niso resnične. Izjavljam na tem mestu, nisem človek, ki ima korist od tega, da vznemirja ljudi; nisem bil nikoli ekstremen in tudi nikoli ne bom; ali nasproti takemu postopanju smatram za svojo dolžnost, javno nastopiti ne samo kot načelnik rudarske organizacije in predsednik Delavske zbornice, ampak tudi kot človek, ki čutim dolžnosti do sočloveka. Raditega izjavljam, da ne bom miroval, če ne prekličete takoj tega odpusta ter odredite preiskovalno komisijo, ki naj preišče in potem na temelju komisijskega izreka ukrenite to, kar bo pokazal dejanski položaj. Kdor je kaj zakrivil naj gre, ali to mora veljati tudi za gospoda Špička in Čučeka. Tako se bo napravil red v državi, po katerem vsi hrepnimo.

Zagorje, 14. februarja 1922.

Melhijor Čobal,

načelnik Unije slov. rudarjev in predsednik Delavske zbornice.

PRODUKTIVNA ZADRUGA KLEPARJEV, INSTALATERJEV, KOTLARJEV IN KROVCEV.

Na iniciativo kovinarske organizacije so ustanovili ljubljanski delavci zgoraj omenjenih strok svojo produktivno za-

ko požrtvovalnost. Glejte, bliža se praznik našega narodnega svetnika. Proslavimo spomin tega velikega moža s primerno svečanostjo, da počastimo ime velikana, ki je nepopisno koristil narodu. Ob tej priliki se bomo spomnili revežev, ki jih je posebno v teh časih neizmerno veliko, da jim pomoremo do koščka kruha. S tem bomo na poseben način proslavljali moža, in na globok način pokazali ljubezen do naroda.

(»Živio! govornik, živio svetnik!...«)

Sedaj pa vas prosim nasvetov — kako, kje in kdaj izvršimo to proslavo.

Po kratkem pomenku so sklenili, da priredijo veselico v čast svetniku in v korist ubogim.

Tajnik je pisal in je komajlovil besede, ki so govorile o večjem dobičku: 10 hektov vina, 50 sodčkov piva, 20 litrov slivovke, 20 litrov brinovca, 200 buteljk, 200 steklenic likerja... Vse to da veliko denarja in dobička. In ljudje bodo zopet enkrat veseli, da ne umro dolgočasje in zaspanosti.

Narodni možje in dame so se oddahnile in se posvetile mirnemu uživanju svo-

drugo. Zadruga ima svoje prostore v prejšnji Svindshakelnovi delavnici v Koldvorski ulici št. 28.

Zadruga bo prevzemala vsakovrstna kleparska, instalaterska, kotlarska in krovška dela.

Ker so se združile v zadrugi najboljše delovne moči, bo zmožna vzdržati vsako konkurenco.

Namen ustanoviteljev je, koristiti interesom nameščencev in odjemalcev s tem, da se izločijo čezmerni podjetniški dobički.

Ta misel je zelo razburila tukajšnje mojstre iz prizadetih strok. Ugibljejo baje, kako bi mlado zadrugo uničili. Vsi ti naporji so seveda popolnoma brezuspešni in bodo škodovali le tistim, ki se bodo v take boje spuščali. Če bodo hoteli z nami konkurirati, bodo morali manj računati — vendar pa bodo morali delavce boljše plačevati ko dozdej. Verjamemo, da je to za marsikoga bridko. A ne za nas in ne za naše odjemalce.

Nekaj mojstrov je bilo tako pametnih, da so takoj k nam pristopili. S tem so dokazali, da so tudi oni za čiste račune in da hočejo imeti svoje delo plačano — od tujega dela pa nočejo živeti. Storitve vsi tako, pa bo mir med nami. Tako pa velika večina mojstrov ne misli. Govori se, da nameravajo začeti mojstri proti zadrugi najhujši boj, in da mislijo delavce celo iz Nemčije vabiti. Če jim moremo kaj svetovati, jim svetujemo: Pustite to! Temu treba se privadit, čeprav sprva težko gre.

Politične vesti.

+ **Socialisti za prikrajšane dijake v narodni skupščini.** Na včerajšnji plenarni seji finančnega odbora je sodrug poslanec dr. Korun odločno zahteval, da se takoj izenačijo podpore za dijake, ki študirajo v domovini, za one pa, ki so v inozemstvu, temeljito povišajo. Beda dijakov v inozemstvu je naravnost obupna. Ker dobivajo zadostne podpore samo srbski in nekateri slovenski dijaki, se ustvarja med dijaštvom velik prepad, ki govori razburjeno o protekciji in korupciji. Obupna poročila so došla iz različnih vseučiliških mest.

+ **Poslaniške, ministrske in poslaniške plače pred ministrskim svetom.** Včerajšnji ministrski svet se je bavil s predlogom poslanca Milivoja Jovanovića o

jega dela. Razposajena pesem je planila okoli mize, pijane napitnice so meketale z nerodnih jezikov in pohabljene govornice so se podile po sobi. Odlični narodnjak je zaplesal z natakario in jo pri srčno stisnil k sebi.

Razočaran sem sedel na koncu mize, začuden sem gledal to prosvetno delo. Tedaj je planil v mene nepopisen gnev do vseh teh ljudi in do njihovega početja.

Žalostno je zajokalo srce. Vzel sem klobuk in sem se poslovil.

»Kam?«

»Domov!«

Ko sems tal na cesti, je stopil odlični gospod na prag in mi dejal:

»Mrlič!«

Čudna beseda je to... Zaprl sem se v svojo sobo in sem v žalosti in gnevu zapisal v svoj dnevnik:

O, vi čedni voditelji, kdo bolj je podoben mrliču nego vi!

V vaše roke je dano zdravilo, vi pa ga zapravljate in mečete v zrak — ker ne veste, da ste ga sami bolj potrebni kakor oni, ki jih zdravite.

znižanju poslanskih dnevnic, ki znašajo dnevno 120 dinarjev. Ministrski svet je ta predlog odklonil kakor tudi predlog poslanca Voje Lazića o zmanjšanju draginjskih doklad ministrom, ker je bil mnenja, da so draginjske doklade še premajhne. Ministrski svet se je nadalje bavil tudi z vprašanjem povišanja plač poslanikom v Londonu, Parizu in Washingtonu in je bil mnenja, da je treba te plače temeljito povišati, ker imajo poslani drugi držav veliko večje prejemke, navadno poldrug do dva milijona kron mesečno. Državo je treba namreč dostojno reprezentirati.

+ **Sporod za svečanosti ob kraljevi poroki.** Kraljeva zaroka se bo vršila junija meseca. Odbor za izvedbo svečanosti ob priliki kraljeve zaroke je že izdelal definitivni program. Ob tej priliki bodo razne kulturne in umetniške manifestacije, kakor veliki simfonični koncert, slavnostna predstava v gledališču »beneški večer na Donavi«, umetniške razstave, parade vojaštva, tako da bodo trajale svečanosti celih sedem dni. Ministrski svet se je že bavil z vprašanjem opreme kraljevega dvora in je naklonil kralju Aleksandru svoto v znesku 400 milijonov kron. V belgrajskih krogih, ki se odlikujejo po svojih bistrih političnih pojmovanjih, pripisujejo kraljevi poroki dalekosežen političen pomen.

+ **Zanimiva razprava proti atentatorjem na Njeg. Veličanstvo kralja Aleksandra.** V včerajšnji razpravi proti atentatorjem na Njeg. Veličanstvo kralja Aleksandra, je govoril bivši komunistični poslanec Triša Kaclerović, ki je v svojem govoru razpravljal o marksizmu in delovanju komunistične stranke ter podarjal, da ni stranka pripravljala revolucije, ker so bili člani načelstva mnenja, da se morajo smrdljive razmere same zadušiti v lastnem blatu. V svojem ognjevitim govoru je pričel proslavljati sovjetsko Rusijo, kjer so ljudje s kapitalističnimi in nacionalističnimi pojmovanji nemogoči. Svoj zagovor je končal z vzklikom, da mora priti tudi v najbolj zaspani državi srednje Evrope do skorajšnjega preobrata. Govor poslanca Kaclerovića je napravil na vse navzoče mogočen vtis. Predsednik je zato moral pozvati govornika ponovno k redu.

+ **Ministrstvo je zopet prepovedalo nekaj protidržavnih listov.** Ministrstvo za

Zakaj zelo ste domišljavi. Tako domišljavi ste, da se vam na obrazu pozna puhlost in nevednost. V tej svoji nevednosti napijete in govorite o delu, ki ga vršite na tako klavern način, da je mene sram, kadar vas vidim ob takem delu. Vaše delo se vrši v smradljivih oštarijah, kjer sejete kvante in si pripovedujete svinjske dovtipe, kjer proslavljate narodne praznike s popivanjem in plesom, kjer prirejate pijančevanja v dobrodelne namene.

Tako je vaše narodno delo. Tisti, ki ne vpije z vami, je mrlič — in sovražite ga!

Jaz vam pa pravim še enkrat: Vi ste mrlič — zakaj vaše delo ni delo, temveč je trohnenje vašega telesa v vinu in neumnosti.

O, vi vsi, zakaj tako? Ali vas ni sram pred ljudstvom, ki nima vere v vas — ker ste še slabši ko ljudstvo! Ali se vam ne smili ljudstvo — ki ga tlačite v blato, namesto, da bi ga dvigali?

Zalostno je to, ljudje božji, tako žalostno, da se bojim, da bodo stale nad našo dolino večno saje, da ne bodo v nas nikoli posijali solnični žarki.

V Trbovljah, v dolini bede in zaslepljenosti, zapisano dne 20. jan. 1922.

noiranje zadeve prihaja vsak dan do novih nezaslišanih spoznanj in tako je med številnimi listi prepovedalo vstop v nebesa naše države sledečim listom: »Sokolu« in »Republiki« v Ameriki, »Zoni Zija« v Solunu in »Wochenschrift« na Dunaju. Vsi ti listi so v nesramnem tonu blatili našo državno upravo in tako je ministrstvo sklenilo, odpraviti nespodobnosti na ta, baje edino zveličavni način.

+ **Nacionalistični šovinizem na Reki.** Na Reki so že zopet izbruhnili fašistovski nemiri, tako da je zaprosil predsednik reške vlade Zanella rimsko in belgrajsko vlado, naj razorožijo fašiste in vpostavijo v mestu red. Po mestu se je že razvil srdit boj med policisti in fašisti, ki patrolirajo po mestu, oboroženi s puškami in bombami in pretepajo mirne pasante.

+ **Mala antanta se bo pridružila militaristični Franciji.** Zastopniki male antante se bodo zbrali k posvetovanjem za genovsko konferenco v Belgradu v soboto, 18. t. m. V diplomatičnih krogih zatrjujejo zgotovost io, da bo korakala mala antanta z reakcionarno, militaristično Francijo. Kaj drugega seveda nismo pričakovali, ker bi naši meščanski državniki samo takrat ukrenili kaj pametnega, če bi jim s krampi odpirali glave.

+ **Statistični gospodarski biro tretje internacionale.** Pri izvrševalnem odboru tretje internacionale obstoja urad, ki zbira statistične podatke o delavskih organizacijah in o političnih ter gospodarskih razmerah vseh dežel, kjer obstojajo komunistične organizacije. Na ta urad pošiljajo vse stranke mesečna poročila.

+ **Kako močna je rdeča armada?** Po poročilu, ki ga je podal Trocki na 9. vsesruskem kongresu sovjetov, je štela rdeča armada za časa mobilizacije 5,300.000 mož, po demobilizaciji pa šteje 1,595.000 mož.

Dnevne vesti.

Papir je boljši kot srebro. To je spoznal te dni neki delavec v Ljubljani. Nekdo mu je ponudil v nakup srebrni dolar za tristo kron, ki mu jih je on tudi dal, ker je bil kurz dolarja tisti dan res tako visok. Pri banki pa je nesrečni kupec izvedel, da je napravil narobe špekulacijo, ker je vreden toliko samo papirnati dolar, srebrni pa samo toliko, kolikor je srebra v njem, to je komaj desetino od tega. Nauk: Ne špekuliraj z valutami, če nisi goljuf po poklicu!

Opozorilo našemu občinstvu. Strokovno Udruženje Jugoslovenskih oblikujočih umetnikov nas obvešča, da se nahaja v Ljubljani neki slikar Malota, kateri si je znal pridobiti veliko naklonjenost ljubljanskega občinstva in kateri računa za svoje »portrete« razmeroma zelo velike vsote, čeprav ti portreti nimajo nobene umetniške vrednosti. S. U. J. O. U. si šteje v dolžnost v svrhu zaščite domačih umetnikov portretistov in v svrhu čuvanja ugleda našega občinstva energično protestirati proti zlorabi umetnosti od strani pretkanega tujca. Naglašja pa, da podčrtuje Malotino manjvrednost in da bi ne imelo povoda nastopiti proti njemu, da je umetnik — čeprav je tui državljan. (O tem Maloti smo mi že pisali pred kakimi štirinajstimi dnevi, ko smo povedali, da je večkratni posestnik v tujini in da mu v resnici ne bi bilo treba odjedati domačim umetnikom že itak bornega zaslužka, zlasti če pomislimo, da so njegovi izdelki res izdelki in nič drugega. Kolikor smo poučeni, ta gospod še sploh ne bi smel med nami prebivati, ker mu je že potekel rok za vrnitev v domovino. Kako

to, da je še vseeno med nami? Ali ni za tem zopet kaka protekcija? Ured.)

Pojasnilo. V dnevnikih »Jutru« in »Slovenec« se je zadnje dni hotela naprtiti političnim uradnikom neka akcija proti dvem oblastem. Z ozirom na to si usoja društveni odbor ugotoviti, da se pač bavi z oblastno razdelitvijo države, toda kot stanovska in strokovna organizacija samo glede stanovskih in strokovno upravnih vprašanj, ki so s tem v zvezi, to pa seveda v okvirju ustave kot veljavnega zakona. V tem smislu so bili pozvani tudi društveni člani, da pošljejo svoja mnenja. Vse drugo so neosnovana ugibanja in društveni odbor obžaluje take poskuse, s katerimi se skuša zaplesti oziroma izriniti društvo ali njega člani v dnevno politično strankarsko borbo.

Ljubljana.

Včerašnja seja ljubljanskega občinskega sveta je potekla mirno in brez incidentov. Občinski svet je rešil več nujnih predlogov. V debatah je bilo razvidno, da se liberalci trudijo na vse kriplje, da bi razbili koalicijo, ker nikakor ne morejo pozabiti prejšnjih zlatih časov, ko so nemoteno paševali na ljubljanskem magistratu.

Francosko predavanje gospoda Andre Lichtenberger-ja, ki ga priredi Francoski Institut v Ljubljani, se bo vršilo v nedeljo dne 19. t. m. ob pol 11. dopoldne v veliki dvorani vseučilišča. Predavatelj, ugleden francoski pisatelj, bo govoril o »francoski rodbini«. Vabimo prijatelje francoskega jezika.

Iz stranke.

Ponikva ob lužni železnici. Na občnem zboru tukajšnje krajevne organizacije so bili izvoljeni sledeči sodrugi: Fr. Fidler za predsednika, Martin Derbovšek za namestnika, Martin Lah za tajnika, Martin Derbovšek za namestnika, Martin Derbovšek za blaginika, Ivan Obdic za namestnika. V odbor pa: Ivan Drobnač, Jožef Korže, Jakob Trboč in Jožef Potočnik. Kot preglednika pa: Ivan Drobnač, krojač v Boletini in Anton Novak. — Tukajšnja krajevna organizacija vabi tem potom na članski sestanek, ki se bo vršil v nedeljo, dne 19. t. m. po prvi maši v gostilni pri »Župniku«. Točna udeležba dolžnost.

Hajdoše pri Ptuih. Krajevna organizacija v Hajdošah pri Ptujih pozivlja svoje člane, da čimprej poravnajo zaostalo članarino pri sodrugu Jožefu Žitniku ali Blažu Šijancu. Sicer je odbor pri obračunavanju s pokrajinskim tajništvom zadržan. Red je potreben. Sodrugi, le v organizaciji je naša moč. Pridobivajte novih članov, da bomo čimprej tudi mi ponosen del armade zavednih mož. — Odbor.

Sv. Peter od Sv. gorami. Krajevna organizacija KDZ vabi vse svoje člane na redni občni zbor, ki se bo vršil v nedeljo, dne 26. t. m. ob 9. v gostilni g. Ivana Geršaka s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo dosedanega odbora. 2. Razno. 3. Volitev novega odbora. — Naznanjamo tudi vsem članom, da imamo žepne kalendarie in strankine znake v zalogi. Kdor ga še nima, ga dobi lahko pri sodrugu J. Gelerju. — Odbor.

Podsreda. Krajevna organizacija KDZ v Podsredi vabi na redni občni zbor, ki se bo vršil v nedeljo, dne 26. t. m. ob 9. v gostilni g. Ivana Preskarja s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo predsednika, tajnika in blaginika. 2. Razno. 3. Volitev novega odbora in zaupnikov. 4. Načrt nadaljnjega delovanja. — Dolžnost vsakega člana je točna udeležba. Vsak član naj prinese izkaznico s seboj. — Odbor.

Boj proti druginji.

Posameznik proti druginji ne more ničesar napraviti. Če manj ješ in se slabše oblačiš, trpiš in ne moreš delati, obenem pa tudi drugi nimajo zaslužka, ker se ne more v denar spraviti njih delo. Druginja se vrti v krogu kakor mačka, kadar se lovi za lastni rep. Država bi pa lahko odpravila druginjo, če bi hotela. Država smo pa mi. Zakaj nočemo? Ker mislimo, da je država ministrski svet! Ker čakamo vso pomoč le od tega. Ministrski svet ima pa druge skrbi, on ne čuti druginje, kakor mi, kolikor pa sliši o njej, kolikor vidi, da je državno gospodarstvo podobno raztrganj obleki, jo popravlja s krpanjem in mašenjem posameznih lukni, namesto da bi napravil novo močno obleko.

Država potrebuje denarja. Toda vzame naj ga tam, kjer je, ne pa da ga trga od ust največjim revežem. Razpiše naj čimprej davek od imetja, da bodo za dr-

žavo vsaj nekaj žrtvovali tisti, ki so si med vojno nagromadili bogastva.

Davek od imetja je tisto, po čemer kriči že 3 leta vse delavno ljudstvo, vsi državljani. Zakaj ga vlada in parlament, kot odbor, ki je izvoljen od državljanov, ne izvede? Zato, ker se ljudstvo samo ne briga dovolj, ker se pusti od posameznih strank voditi za nos, ker le kriči, ne mara pa misliti in delati ter tako prisiliti svoj odbor, da dela tisto, kar je najpotrebnejše. Davek od imetja zahtevamo, ker vemo, da bo takoj za veliko zmanjšal druginjo in pripravil pot k ureditvi sedanjih obupnih razmer.

Ne ustraši se razpredelnice, ki jo prinašamo. Ni tako težko razumljiva, kakor izgleda! Spravi jo, pogovori se s prijatelji, spoznal boš, da je to poštena in prava pot iz blata!

Za nadalje je pa treba tudi vsako leto pobirati davke na dohodkih davkoplačevalca. Kdor si zasluži komaj za bedno

življenje, naj bo prost vsakega davka. Čim več kdo zasluži, tem več davka naj plačuje, kdor ima pa velikanske dohodke, se mu ne bo veliko poznalo, če bo plačeval tudi velik davek. Tudi ta razpredelnica je lahko razumljiva, če jo dobro premisliš. Potrudi se, če pa ne razumeš, vprašaj! Naj te ne bo sram vprašati, odkod si imel dobiti pouk, saj so te dozdej učili samo tega, da moraš dati in rad dati »vse za vero, dom, cesarja«!

Ker se vrednost kronce zmeraj izpreminja, bi bilo treba razpredelnice vsako leto najmanj dvakrat izpreminjati. Zato jih nismo napravili v kronah, temveč v blagu, ki obdrži vedno isto vrednost: v pšenici. Zneski so v obeh razpredelnicah vpisani v pk, to je v pšeničnih kilogramih. To imej pred očmi, čeprav je nenavadno.

Obe razpredelnici si pa spravi. Taka stvar se ne da dobro razumeti, če jo samo enkrat malo pogledaš. Treba je, da se malo razleži v glavi!

Odkod naj dobi država denar?

Enkratni davek od imetja.

Stopnja	Celotno imetje: pk	Že v prejšnji stopnji obdavčeno imetje: pk	Obdavčiti je še treba pk	Odat tek, s katerim se obdavči presežek v tej stopnji: %	Davek od tega presežka znaša: pk	Celotni davek znaša: pk
1	75 000	—	—	—	—	—
2	10 000	75 000	25 000	1.0	250	250
3	125 000	100 000	25 000	1.1	275	525
4	150 000	125 000	25 000	1.2	300	825
5	175 000	150 000	25 000	1.3	325	1 150
6	20 000	175 000	25 000	1.4	350	1 500
7	225 000	200 000	25 000	1.5	375	1 875
8	250 000	225 000	25 000	1.6	400	2 275
9	275 000	250 000	25 000	1.7	425	2 700
10	300 000	275 000	25 000	1.8	450	3 150
11	325 000	300 000	25 000	1.9	475	3 625
12	350 000	325 000	25 000	2.0	500	4 125
13	400 000	350 000	50 000	2.2	1 100	5 225
14	450 000	400 000	50 000	2.4	1 200	6 425
15	500 000	450 000	50 000	2.6	1 300	7 725
16	550 000	500 000	50 000	2.8	1 400	9 125
17	600 000	550 000	50 000	3.0	1 500	10 625
18	650 000	600 000	50 000	3.2	1 600	12 225
19	700 000	650 000	50 000	3.4	1 700	13 925
20	800 000	700 000	100 000	3.8	3 800	17 725
21	900 000	800 000	100 000	4.2	4 200	21 925
22	1 000 000	900 000	100 000	4.6	4 600	26 525
23	1 100 000	1 000 000	100 000	5.0	5 000	31 525
24	1 200 000	1 100 000	100 000	5.4	5 400	36 925
25	1 300 000	1 200 000	100 000	5.8	5 800	42 725
26	1 400 000	1 300 000	100 000	6.2	6 200	48 925
27	1 600 000	1 400 000	200 000	7.0	14 000	62 925
28	1 800 000	1 600 000	200 000	7.8	15 600	78 525
29	2 000 000	1 800 000	200 000	8.6	17 200	95 725
30	2 200 000	2 000 000	200 000	9.4	18 800	114 525
31	2 400 000	2 200 000	200 000	10.2	20 400	134 925
32	2 600 000	2 400 000	200 000	11.0	22 000	156 925
33	2 800 000	2 600 000	200 000	11.8	23 600	180 525
34	3 200 000	2 800 000	400 000	13.4	53 600	234 125
35	3 600 000	3 200 000	400 000	15.0	60 000	294 125
36	4 000 000	3 600 000	400 000	16.6	66 400	360 525
37	4 400 000	4 000 000	400 000	18.2	72 800	433 325
38	4 800 000	4 400 000	400 000	19.8	79 200	512 525
39	5 200 000	4 800 000	400 000	21.4	85 600	598 125
40	5 600 000	5 200 000	400 000	23.0	92 000	690 125
41	6 400 000	5 600 000	800 000	26.2	209 600	899 725
42	7 200 000	6 400 000	800 000	29.4	235 200	1 134 925
43	8 000 000	7 200 000	800 000	32.6	260 800	1 395 725
44	8 800 000	8 000 000	800 000	35.8	286 400	1 682 125
45	9 600 000	8 800 000	800 000	39.0	312 000	1 994 125
46	10 400 000	9 600 000	800 000	42.2	337 600	2 331 725
47	11 200 000	10 400 000	800 000	45.4	363 200	2 694 925
48	12 000 000	11 200 000	800 000	48.6	388 800	3 083 725

Imetja nad 12.000.000 pk se obdavčijo s 50%.

Vsak naj si vse svoje imetje oceni, koliko je vredno. Vrednost naj izrazi v pk (v pšeničnih kilogramih). Vsoto vsega svojega imetja naj poišče v razpredelnici pod »celotno imetje«. N. pr. če je njegovega imetja za 80.000 pk, najde tam v prvi vrstici 75.000 pk, kar je še davka prosto, v drugi vrstici pa je 100.000 pk, v tej vrstici najde, s katerim odstotkom se obdavči presežek: 1.0%. Ker ima za 500

več, nego je že v prejšnji stopnji obdavčeno, si izračuna 1% od teh 5000 pk, to je 50 pk. Toliko znaša njegov davek, kajti od 75.000 ne plača nič davka.

Kdor ima 200.000 pk, najde ravno ta znesek že v 6. stopnji, torej mu je treba pogledati samo v zadnjo rubriko: »celotni davek znaša«, tam najde v 6. stopnji 1.500 pk. Srednje rubrike so predvsem zato, da vidi vsak, kako ta davek raste.

Letni davek od dohodkov.

Stopnja	Letni dohodek: pk	Že v prejšnji stopnji obdavčeni dohodek: pk	Obdavčiti je še treba: pk	v tej stopnji se obdavči presežek		Celotni davek znaša: torej: pk
				Z %	torej znaša: pk	
1	8.000	—	—	—	—	—
2	10.000	8.000	2.000	1.0	20	20
3	12.000	10.000	2.000	1.5	30	50
4	14.000	12.000	2.000	2.0	40	90
5	16.000	14.000	2.000	2.5	50	140
6	18.000	16.000	2.000	3.0	60	200
7	20.000	18.000	2.000	3.5	70	270
8	22.000	20.000	2.000	4.0	80	350
9	24.000	22.000	2.000	4.5	90	440
10	26.000	24.000	2.000	5.0	100	540
11	28.000	26.000	2.000	5.5	110	650
12	30.000	28.000	2.000	6.0	120	770
13	34.000	30.000	4.000	7.0	280	1.050
14	38.000	34.000	4.000	8.0	320	1.370
15	42.000	38.000	4.000	9.0	360	1.730
16	46.000	42.000	4.000	10.0	400	2.130
17	50.000	46.000	4.000	11.0	440	2.570
18	54.000	50.000	4.000	12.0	480	3.050
19	58.000	54.000	4.000	13.0	520	3.570
20	62.000	58.000	4.000	14.0	560	4.130
21	70.000	62.000	8.000	16.0	1.280	5.410
22	78.000	70.000	8.000	18.0	1.440	6.850
23	86.000	78.000	8.000	20.0	1.600	8.450
24	94.000	86.000	8.000	22.0	1.760	10.210
25	102.000	94.000	8.000	24.0	1.920	12.130
26	110.000	102.000	8.000	26.0	2.080	14.210
27	118.000	110.000	8.000	28.0	2.240	16.450
28	126.000	118.000	8.000	30.0	2.400	18.850
29	142.000	126.000	16.000	34.0	5.440	24.290
30	158.000	142.000	16.000	38.0	6.080	30.370
31	174.000	158.000	16.000	42.0	6.720	37.090
32	190.000	174.000	16.000	46.0	7.360	44.450
33	206.000	190.000	16.000	50.0	8.000	52.450
34	222.000	206.000	16.000	54.0	8.640	61.090
35	238.000	222.000	16.000	58.0	9.280	70.370
36	254.000	238.000	16.000	62.0	9.920	80.290
37	286.000	254.000	32.000	70.0	22.400	102.690
38	326.000	286.000	40.000	80.0	32.000	134.690

Presežki dohodkov nad 326.000 pk se obdavčijo z 85%.

Davkoplačevalci prvih 10 stopenj, ki imajo nepreskrbljene otroke in za te otroke tudi res skrbe, se pomaknejo pri odmeri dohodninskega davka za vsakega otroka za 1 stopnjo nazaj. Otroci, ki hodijo v šolo, veljajo za nepreskrbljene: v ljudski šoli do 14. leta, v meščanski do 16. leta, v srednji šoli ter kot obrtni vajenci do 21. leta, na vseučilišču do 25. leta.

Isto je tudi pri drugi razpredelnici, pri letnem dohodninskem davku. Do dohodka 8000 pk na leto se ne plača nič davka, pri 10.000 je treba že plačati 1% od presežka nad 8000 pk, torej od 2000 pk, torej 20 pk. ltd. Z majhnim trudom se da to razumeti. Razumeti pa morajo delavni ljudje, ki stradajo, samo ti bodo za take davke — bogatim lenuhom bodo ti davki smrdeli!!

Do 14 dni imajo vsi prebivalci (pogl. opombo!) vložiti pri pristojnih davkarijah natančne popise vsega svojega imetka, ocenjenega v pk po stanju z dne 31. decembra 1921 in po stanju z dne 31. decembra 1912. Pri imetkih v skupni vrednosti nad 1.000.000 pk je treba take popise predložiti tudi po stanju 31. decembra vseh let od 1913. do 1920.

Država si pridržuje pravico do prihodnjega popisa (31. decembra 1922) odkupiti vse vrste imetka za popisno ceno brez ozira na to, če so prešle med tem že v druge roke. To velja za premičnine in nepremičnine, pridobljene pravice in prednosti, vrednostne papirje itd.

Nepopisane posamezne predmete ali njih skupine ima država pravico prevzeti za ceno 100 pk. Možni prirastek na ceni v 1 letu je treba všteti, ker ga država pri eventualnem prevzetju nikakor ne bo upoštevala niti pri predmetih, niti pri papirjih, niti se ne bo ozirala na kako posebno vrednost za ljubitelje, n. pr. starih, umetninah, draguljih itd.

Za tuja podjetja, ki se posebe obdavčijo, veljajo tudi vse tiste delniške družbe, za katere se pri tem popisovanju ni ugotovilo, da se nahaja vsa delniška glavica v rokah tukajšnjih davkoplačevalcev.

Do konca januarja 1922 imajo vsi prebivalci (poglej opombo!) vložiti pri davkariji točen popis svojih dohodkov vseh vrst v letu 1921. Ta in prej določeni popis bosta služila ne le za temelj obdavčenja, temveč tudi za statistiko. Napačne navedbe ne bodo torej kaznovane samo z zvišano odmero davka, temveč tudi sodnijsko.

Ti oboji popisi se vpisujejo v javne knjige, ki so pri občini in davkariji vsakemu na ogled.

* Poglavarji rodbine. Če imajo rodbinski člani tudi lastno imetje, ga morajo tudi popisati in popis vložiti kot prilogo. Za nedoletne njih zakoniti varuhi. Za pravne osebe zakoniti pooblaščenici.

Trbovlje. Vabijo se vsi zaupniki krajevne politične organizacije SSJ na sejo, ki se bo vršila v četrtek, dne 16. februarja ob 17. v društveni pisarni. — Predsednik.

Vestnik Svobode.

Cankarjeve spise kupi centralna knjižnica »Svobode«. Vse, ki jih morejo pogrešati, prosimo, da jih odstopijo. Naslov in ceno knjige naj naznanijo centralnemu tainištvu Spl. del. izobraževalne zveze »Svobode« v Ljubljani. Židovska ul. 1. I. nadstropje, pisмено ali ustmeno od 8. do 12. in 15. do 21.

Naročnikom »Kresa«. Uprava družinskega lista »Kresa« naznanja vsem svojim cenj. naročnikom, da izide 7. številka »Kresa« začetkom prihodnjega tedna. Zamuda je nastala radi tehničnih zaprek.

Zabukovca. Podružnica del. izobr. društva »Svoboda« naznanja vsem članom, da se bo vršil v nedeljo 19. februarja t. l. ob 10 dopoldne izredni občni zbor v društveni sobi g. Gomiška. Dolžnost vsakega člana je, da se občnega zbora udeleži. Vabimo še tudi druge, ki jih je veselje, društvo podprati, ali ki želijo pristopiti. Glasovalne pravice zasedaj nimajo. — Odbor.

Dopisi.

Amerika v Velenju. Ker našemu goskrbniku ne zadostuje članek 30. Naprejeve številke, moramo še omeniti, kako je ponosen na svoje življenje v Velenju. V preteklem poletju se je enkrat ves vi-

njen vračal ob dveh popolnoči iz gostilne in kričal na vse grlo sledeče besede: »Nekateri gredo v Srbijo, nekateri v Slavonijo, nekateri v Nemško Avstrijo, drugi zopet v Nemčijo in drugi pa v Ameriko. Jaz pa ne grem nikamor, jaz imam Ameriko tukaj in ostanem tukaj, ker sem Jugoslovian.« Ne domo divommi, da ima naš oskrbnik res tukaj Ameriko, ker ze itak vsakdo ve, kako piaco ima in poleg tega še lepo posestvo, katero pa mora revno delavstvo vse poletje obdelovati na državne stroške, ker dopisnik v 30. številki ni bil zadosti poučen, koliko ima ta gospod živine, popravjam siedeče: nima samo 6 glav goveje živine, temveč 8 glav, 4 ovce, 12 svinj in par konj, kar nima tukaj v bližini vsakdo. Opazovalec.

Sveti Peter v Savinjski doolini. Tudi mi se moramo spomniti nasega gospoda dr. Jančica, ki mu se vedno kaj pametnega zaigra v glavi, kar potem marsikje izrazi z besedami: »Jaz sem Kristusov namestnik naše lepe župnije.« Vendar tudi mi smo prebrisane glave in tako ga ne moremo spoznati za tistega, za katerega se sam izdaja. So ljudje pri nas, ki vedno pravijo: »O, gospod pa imajo res prav, ne?« Tudi mi bi tako rekli, če bi g. dr. delal res samo za spravo med sosesi ne pa za prepir in tožbo. Pa ne bo nikar drugače, ker so gospod že preveč bogati in se mu dobro zdi, če plačujejo kmetje po lastni neumnosti odvetnike. In ni upanja, da bi postalo drugače že raditega ne, se ljudje ne bodo tako kmalu navadili misliti s svojimi možgani namesto z gospodovimi. Z možgani tistega gospoda, ki uči otroke naj molijo v cerkvi tudi za reveže, ki k maši ne morejo, ker nimajo obleke. Pa da sem jaz tako bogat, kakor so gospod, in bi bil na njegovem mestu, bi rajši kot lepe nauke otrokom dal reveženi obleke, pa bi prihajali prav gotovo k maši, če jim je kaj zanjo. Pozdrav vsem bralcem naše organizacije KDZ od nekega — braica.

Šmartno ob Dreti. Primoran sem pisati o tukajšnjih klerikalcih, dasi nisem vaje oglašati se po listih. Psujejo nas z barabami in z drugimi podobnimi krščanskimi priimki. Toda gospodom moramo povedati, da v naši vasi ni žetve zanje in naj nas le na miru puste, kakor smo jih mi socialisti, kadar so se sprehajali po cesti z zastavo Marijine družbe. Šmartenske tercijalke si pa boste lahko še jezike odbrusile proti naši KDZ, ugonobile pa je evndar ne boste, ker gre le vedno naprej. Le ne brigajte se za nas, ker, kar nam bo ljubo, to bomo vseeno storili, kar pa ne, bomo pustili. — Zadretski barabovec.

Buča. Posledice, katere presegajo vse meje, so se doigrate te dni v družini Mihaela Polanca, rodome Hrvat, ki se je nekako pred 30. leti naselil semkaj na Buča. Po poklicu je čevljar, priden in vztrajen pri delu ter je v kratkem času prigospodaril toliko, da je za silo živel s svojo ženo in tremi otroci. A vojna tudi tu ni šla brez zlih posledic mimo; sin Anton je moral k vojakom, doma ostali oče in mati z dvema hčerkama pa so se trudili tembolj za borni košček kruha. Ena med hčerkami je kmalu zašla med mnogoštevilne, kar je še hujše poostrilo družinske razmere. Končala je svetovna vojna in sin Anton je prišel zopet domov, toda nikakor se ni mogel sporazumeti s sestrama, a terima bo prevzel posestvo. To je povzročalo medsebojne prepire in pretepe, v katere sta se vmešavala tudi oče in mati. Pred nekaj tedni je nenadoma umrla mati, sedaj pa še oče. Sum je padel takoj na sina, zato ker se je on z očetom večkrat pretepjal. Dognali so, da je

udarec z utežem učinkoval tako močno, da je črepinja na glavi strta, kar je povzročilo pri očetu nasilno smrt. Sin, ubijalec svojega očeta! Ni čuda, saj je bil prej najpoštenjši in najmarljivejši, a med vojno je postal trd in gluh za vsak dober nasvet. Poleg tega pa še čez mero kozarček žgane pijače, pa postane iz že itak pokvarjenega človeka, kmalu zverina.

Kulturni vestnik.

Repertoar nar. gledališča v Ljubljani.

Drama:

15. febr., sreda »Vražja ženska«, ab. A.

16. febr., četrtek »Prekrasne Sabinke«, Izven.

17. febr., petek »Vražja ženska«, ab. A.

18. febr., sobota »Svet«, ab. B.

19. febr., nedelja popoldne »Vražja ženska«. Izven. — Zvečer »Hamlet«, Izven.

20. febr., ponedeljek »Svet«, ab. D.

21. febr., torek zaprto.

Opera:

15. febr., sreda »Faust«, ab. D.

16. febr., četrtek »Werther«, ab. B.

17. febr., petek zaprto.

18. febr., sobota »Butterfly«, ab. E.

19. febr., nedelja »Il Trovatore«, izven.

20. febr., ponedeljek zaprto.

21. febr., torek »Butterfly«, ab. A.

Veselo novico smo doživeli včeraj, ko smo zvedeli, da je g. Hubad, vodja tukajšnje Glasbene Matice, imenovan intendantom našega gledališča. Veselimo se tega, ne toliko zato, ker je propadel g. Govekar, o katerem smo svoje mnenje že zadnjič nekoč povedali, temveč ker vemo, da je prodrla struja, ki obsega naše poštene umetnike in ki gre za tem, da napravi iz našega gledališča v resnici hram slovenske Talije, ne pa preddvorja jeruzalemskega templja, kjer kupčujejo kramarji in farizeji z najvišjimi narodovimi vrednotami. Novemu režimu želimo največjega uspeha, mnogo brezobzirnosti in trde železne metle, s katero naj pomete vse, kar je še ostalo gnilobe in tiste ljudi, ki so s svojimi šarlatanskimi kvalitetai zastupili tri četrtine našega umetniškega ozračja in naše občinstvo. Predvsem naj poskrbi, da ne bodo več v javnost prihajale gnusne zakulisnosti, ki so doslej dnevno napajale senzacijske nagone slovenske javnosti. Ne zato, ker bi znal novi režim te zakulisnosti bolje prikriti kot dosedanji, temveč ker se sploh ne bodo več dogajale. Boj bo še težak, ampak mi in kar je med nami še nepokvarjenih, bomo stali vsakemu resnemu delu zvesto ob strani.

Glavna skupščina kolesarskega saveza v Zagrebu se radi zimskošportnih tekem v Bohinju in na Bledu odgodi na poznejši čas.

Po svetu.

Kolonialno in narodnostno vprašanje v programu tretje internacionale.

S tem vprašanjem se je bavil l. 1920. drugi kongres tretje internacionale. Referiral je o tem vprašanju sam Ljening, ki je v svojem referatu ugotovil, da se delijo narodi na svetu v vladajoče in izkoriščane narode. Med zadnje spada 70 odstotkov vsega prebivalstva na zemlji. Sem spadajo vse kolonialne in pol kolonialne, to je le na videz samostojne dežele ter v vojni premagane države. Naloga sovjetske Rusije je, da se postavi na čelo vseh

zatiranih narodov. Če pa podpira Rusija revolucionarno gibanje v kolonijah in v drugih napol kolonijalnih in zatiranih zemljah, se mora čuvati, da bi podpirala zgolj nacionalistična gibanja, kakor je panasiatizem in panislamizem, ampak mora zagnati v vsa ta gibanja revolucionarne komunistične celice.

S temi tezami je prelomljeno načelo, da se ne sme vmešavati nobena država v notranje razmere tujih držav. Komunistična stranka je tista, katere zveze s sovjetsko Rusijo so tako ozke, da lahko mirno rečemo: sovjetska Rusija kot država posega dejansko v notranjo politiko sosednjih držav. Za proletariat prizadetih dežel pomenja to na eni strani pridobitev, na drugi pa ogromno nevarnost, ker daje taka politika buržoaznim strankam v roke dobrodošlo pretvezo, da morejo razbijati pod pretvezo nacionalne samoobrambe delavske organizacije. Nevarna pa je tudi za Rusijo samo, ki jo postavlja pred dve možnosti: ali premagati na vsem svetu kapitalistične države, ali pa ostati z njimi trajno v boju na življenje in smrt.

Genovska konferenca more prinesiti Rusiji trajni mir le pod pogojem, da sprejme načelo nevmešavanja v notranje razmere tujih držav.

— **Nemiri na Reki.** Na Reki je došlo do demonstracij in pretepev med fašisti in Zannellovimi pristaši. Fašisti hočejo z demonstracijami zabraniti, da bi se organizirala na Reki avtonomna policija, in doseči, da bi vladali na Reki še dalje italijanski karabinerji. Kolikor poznamo fašiste in reško vlado, mislimo, da se jim bo to tudi posrečilo.

V Nemčiji so pustne veselice prepevedali. V Nemčiji so letos predpustno pijančevanje prepovedali, ker so mnenja, da ni dobro, če se zliva pod mize šampanjec, ko leži nad tisočeri družinami kot mora težka skrb za golo življenje. V Jugoslaviji pa bomo rajali in pili šampanjec. Celo delavci bomo posnemali iz navade in obupa buržoazijo in ko pride pepelnica na sredo, se bo vlegla žalostna resnica s trikratno težo v naše misli.

— **Brezposelnost v inostranstvu.** Meseca novembra l. l. je bilo v Angliji 15 odstotkov, v Belgiji 17, na Holandskem 7, na Danskem 17, na Švedskem pa celo 27 odstotkov v strokovnih organizacijah organiziranega delavstva brez posla.

— **Mesto Vilna se je odločilo za Poljsko.** Meseca januarja t. l. so se vršile volitve v mestno zastopstvo v Vilni, ki ima odločati o bodoči državni pripadnosti tega mesta. Čeprav tvori nepoljsko prebivalstvo v mestu veliko večino, so bili izvoljeni z veliko večino zastopniki, ki so za priključitev k Poljski.

UTRINKI.

Brezposelnost mora izginiti. Pomanjkanje je posledica sedanjega ekonomskega ustroja, slonečega na privatni lastnini;

dasiravno je blaga dovolj, vlada pomanjkanje le med delavskim slojem, ker nima sredstev, da si nabavi potrebščin. Pomanjkanja ne bo več, kadar se odpravi privatna lastnina in s tem profitarški sistem. Živil se producira na svetu več, kakor pa jih more porabiti današnje človeštvo. Kljub temu milijoni leto za letom stradajo, ker špekulanti, ki kontrolirajo živila, ista prodajajo le, če imajo pri takih kupčijah profit. Tak sistem, ki dopušča, da umre vsako leto na stotisoče delavskih otrok, žen in mož vsled pomanjkanja zdrave hrane, medtem, ko je gnije ogromne zaloge, bodisi v skladiščih, ali pa na poljih, se mora umakniti pravičnejšemu sistemu. Ali ne bo se umaknil brez bojev. Zato je naloga socialističnega delavstva, da organizira svoje sile, da se pripravlja in izobrazuje, kajti družba bodočnosti bo potrebovala inteligentno, socialno vzgojeno ljudstvo.

Vprašanje valute beli glave mednarodnim finančnikom in ekonomom. Na dan prihajajo z različnimi načrti. Izmed teh eden je, naj bi se ustanovila mednarodna banka z mednarodnim kapitalom, ki bi izdajala bankovce za cirkulacijo v splošnem prometu. Drug načrt je, naj bi se vodila mednarodna trgovina na podlagi kreditov, ki bi sloneli na vrednosti blaga, ki ga imajo razne dežele. Ta vrednost bi imela izmenjevalen značaj. Toliko in toliko blaga te in te vrste v Jugoslaviji ima to in to vrednost. To blago vzame Amerika, ki v zameno pošlje za enako vrednost svojega blaga v izmenjavo. Do reform v mednarodnem finančnem poslovanju bo gotovo prišlo. Ampak vzroki za ekonomski kaos so drugje, ne pa v denarju kot takem. Angleži, katerim pomagajo ameriški finančniki, vedo to, pa sklicujejo ekonomsko konferenco, ki naj bi odpravila nekaj teh vzrokov. Če bi hotela odpraviti vse, bi morala odpraviti kapitalistični sistem, kar pa ne misli. Ta naloga je dana delavstvu, ki jo bo izvršilo, kadar bo zanjo sposobno.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

S. C. v Framu: Vaš dopis smo prečitali z velikim zanimanjem. Prav nič se ne čudimo, da gledate nezaupno na vse politično delovanje vseh strank. Kdo bi bil pred poldrugim letom mislil, da bo tako, kakor je?! Toda kdo je kriv? Noben posameznik ni mogel zakriviti vsega tega gorja! Kapitalizem in njegove stranke, ves njegov družabni red je kriv. Proti temu se pa tudi posamezni izkoriščanec zastoni bori — vsak je preslaboten, da bi vse to gorje odpravil. Prečitajte še enkrat tisti članek! Vsi ljudje dandanes prehitro čitajo, oprostite, tudi Vi ste čitali prehitro. Pri Vaši razsodnosti se prav nič ne bojimo, da nam boste dali prav, ker ne spadate v razred lenuhov. Čitajte tudi današnji »Ljudski Glas«, pa nam zopet povejte, kaj se Vam zdi napačno. Na ta način sodelujte pri dobri

stvari, ki bo zmagala takrat, ko bo mnogo zatiranih iskalo prave poti iz sedanjega blata s premišljevanjem kakor Vi, ne pa samo z lenim pričakovanjem kakega tujega odrešenika. »Kmet in delavec« je dober članek, ničesar nimamo popravljati na njem. Seveda, v se pa tam ni povedano, ker ne more biti tako v kratkem.

Poslano.

Ves čas, odkar sem podpisani prišel v Šoštanj, blatijo gg. Špes Alfred, Zavadlav Ignacij in Cizeli Janko mojo čast z raznimi govoricami, ki so neutemeljene in neresnične. Poizvedel sem iz zanesljivega vira, da nameravajo imenovani name osebni napad. Vem, da je njih početje ljubosumnost in zavist z ozirom na mojo družabno obnašanje, zato ne vlečem zadeve v strankarski boj. Svarim jih pa predno napravijo kako nepremišljeno dejanje, naj se zavedajo, če se mislijo poprijeti moje osebe, da imajo računati s precejšnjim številom šoštanjskih proletarcev, in potem bo joj!

Šoštanj.

Tekavec Josip.

Izdajatelj: Zvonimir Bernot (v imenu pokr. odb. SSJ).

Odgovorni urednik: France Svetek.

Tisk Učiteljske tiskarne v Ljubljani.

Tisoče ljudi v vseh deželah sveta uporabljajo že 25 let prijetno dišeči

Feller-iev „Elsaf/uid“

kot KOSMETIKUM

za nego zob, zobnega mesa, glave, kot dodatek k vodi za umivanje, ker je radi svojega antiseptič. in čistečega osvežujočega delovanja najboljšega učinka. Ravno tako je priljubljen kot krepko blago delujoče in vrlo prijetno sredstvo za drgnjenje hrbta, rok, nog in celega telesa. Je mnogo močnejši in delujoči nego Francosko žganje in najbolje sredstvo te vrste. Tisoče priznanja! Z zamotom in poštnino za vsakoga: 3 dvojnate ali 1 špecljalna steklenica 48 K.

Za prodajalce:

12 dvojn. ali 4 spec. steklenice 168 K
24 8 280 K
36 12 394 K

POŠTINE PROSTO na Vašo pošto. Kdor denar naprej pošlje, dobi še popust v naravi.

PRIMOT: Elsa obliž za kurja očesa 5 K in 7-50 K; Elsa mentolni kliniči 12 K; Elsa posipalni prašek 11 K; Pravo Elsa ribje olje 85 K; Elsa voda za usta 36 K; Elsa kolonska voda 41 K; Elsa šumskimiral 41 K; Glycerin 6 K in 30 K; Lysol, Lysoform 30 K; Kineški čaj 3 K; Elsa mrčesni prašek 15 K; Strup za podgane in miši po 8 K in 12 K.

EVGEN V. FELLER, lekarnar, STUBICA
donja Elsatrg št. 358 Hrvaško.

Jugoslovanska Union-banka

preje Mariborska eskomptna banka

ustanovljena leta 1872

Beograd Gornja Radgona Kranj Ljubljana-Maribor-Murska Sobota Velikovec.

== Akcijski kapital ==
K 30,000.000

Rezerve K 16,000.000.

Izvršuje vse bančne
posle najkulantneje.

Ivan Jax in sin

Ljubljana, Gosposvetska cesta 2.

Šivalni stroji Izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Lincu. - Ustanovljena leta 1867.

Vezenje poučuje brezplačno.

Pisalni stroji „Adler“.

Ceniki zastonj in franko.

Kolesa iz prvih tovaren.

Dürkopp, Styria, Waffnerad.

Začasno znižane cene!

Samostojen

ključavničarski pomočnik

za stavbeno delo se takoj sprejme. Delo trajno. Ponudbe na J. Govedič, Vranksko pri Celju.

Velika zaloga! Cenik zastonj!

Trgovina z pohištvo
Karl Preis, Maribor,

Stolni trg (Domplatz)

Najboljša in najcenejša prilžnost za nakup

≡ pohištva

za delavce in železničarje.

Solidna postrežba! Nizke cene!

KAJO DELIČ,
zlatar in draguljar

Ljubljana Hilserjeva ul. 4

priporoča svojo

zlatarsko in draguljarsko delavnico

za nova dela in popravila vsake

vrste, kakor tudi za pozlatovanje

in posrebovanje. V zalogi ima zlatnine

in srebrnine, poročne prstane po vseh

metalicah in merah; uhane i. t. d.

Kupuje tudi zlato in srebro ter

plačuje po najvišjih cenah, ali pa

pa izmenjava za novo blago.

Tovarna
JOS. REICH

Ljubljana, Poljanski nasip 4.

Podružnica: Še'enburgova ul. 3.

Barva vsakovrstno - -
----- blago.

Kemično čisti obleke.

Svetlolika ovratnike, zapestnice in srajce.

Podružnice:

Maribor

Gosposka ul. 38

Novomesto

Glavni trg

Kočevje

št. 39.

Dva čevljarjska pomočnika

za boljša dela (šivano) sprejme takoj **Log r Anton**, čevljarjski mojster, Ljubljana, Dalmatinova ulica št. 7.

Iščejo se:

2 železostrugarja, dobre moči,

2 strojna ključavničarja,

izurjena v svoji stroki. Neoženjeni ponudniki imajo prednost. Ponudbe je poslati pod šifro „premogovnik“ na upravništvo „Napreja“.

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani
prodaja

iz slovenskih premogovnikov

velenjski, šentjanski in trboveljski premog

vseh kakovosti v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo vporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava

la čehoslovaški in angleški koks za livarne in domačo vporabo, kovaški premog in črni premog.

Naslov:

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani, Nunska ulica 19.

KONSUMNO DRUSTVO ZA SLOVENIJO - LJUBLJANA.

Poštni predal št. 13. — Poštni ček. rač. št. 10.532. — Telefon inter. št. 178. — Brzobjavni naslov „Kodes Ljubljana“.

HRANILNI ODDELEK

sprejema hranilne vloge in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga po **4 1/2%**, večje vloge proti polletni odpovedi po **5%**. Hranilne vloge sprejema osebno ali po položnicah centrala v Ljubljani ali pa

podružnice: 6 v Ljubljani, dalje: Kamnik, Borovnica, Litija, Tržič, Sv. Ana, Križe, Radovljica, Gorje, Koroška Bela, Sava, Jesenice, Mojstrana, Kranjska Gora, Radeče, Celje, Stora, Soštanj, Ljubno, Poljčane, Rogatec, Pragersko, Ptuj, Maribor, Ribnica na Pohorju, Fala, St. Lovrenc na Pohorju, Guštanj, Prevalje, Leše, Mežica, Crna I., Crna II.

Sodrugi, vlagajmo vse prihranke v lastno hranilnico, katere hranilni kapital znaša že danes

nad 3 milijone kron.

Pristopnina K 10.—

Član društva postane lahko vsak!

Delež K 200.—

Pristopati se zamore v vseh gori imenovanih podružnicah.